

Provtagningsanvisning S-DHEAS

Utförs på:
Kliniskt kemiska laboratoriet Växjö

1 Indikation

Utredning av viriliserande tillstånd hos kvinnor för att avgöra om androgenerna kommer från binjurebarken eller inte.

2 Patientförberedelse

Inga speciella förberedelser krävs.

3 Provtagning och provhantering

Venprov: Serumrör, med gel (guldgul kork)

Kapillärprov: Serumrör, med gel (guldgul kork), mikrorör

Centrifugering: Se dokument [Centrifugering av provrör, Klinisk kemi och transfusionsmedicin](#).

Förvaring: Centrifugeras inom 4 timmar.

Centrifugerat gelrör (originalrör) kan förvaras i kyl (2-8 °C) upp till 48 timmar. Vid längre förvaring förs serum över till plaströr 13x75 mm som korkas.

Serum avskild i nytt rör hållbar 5 dygn i rumstemperatur, 14 dagar vid 2-8 °C och minst 12 månader vid - 20 °C.

För analyser med kort hållbarhet måste även hänsyn tas till tid för hantering och analys på laboratoriet.

4 Remiss

Cambio COSMIC / REMISS KEMI

5 Analysfrekvens

1 gång/vecka

6 Referensintervall, beslutsgräns

Ålder	Kvinnor (µmol/L)	Män (µmol/L)
< 1 vecka	2,9 - 16	2,9 - 16
1-4 veckor	0,86 - 12	0,86 - 12
1-12 mån	0,09 - 3,4	0,09 - 3,4
1-4 år	0,01 - 0,53	0,01 - 0,53
5-10 år	0,08 - 2,3	0,08 - 2,3
11-14 år	0,92 - 7,6	0,66 - 6,7
15-19 år	1,8 - 10	1,9 - 13
20-24 år	4,0 - 11	5,7 - 13

Ålder	Kvinnor ($\mu\text{mol/L}$)	Män ($\mu\text{mol/L}$)
25-34 år	2,7 - 9,2	4,3 - 12
35-44 år	1,6 - 9,2	2,4 - 12
45-54 år	0,96 - 7,0	1,2 - 9,0
55-64 år	0,51 - 5,6	1,4 - 8,0
65-74 år	0,26 - 6,7	0,91 - 6,8
≥ 75 år	0,33 - 4,2	0,44 - 3,3

7 Bedömning

Låga värden i förhållande till åldern kan ses vid försenad adrenarche/pubertät och hos patienter med benign kortisolbildande tumör. Förhöjda värden ses vid viriliserande tillsånd med binjurebarksursprung, till exempel CAH. Vid polycystiskt ovarialsyndrom ses i allmänhet DHEAS-nivåer inom övre delen av referensintervallet. Mycket höga värden talar för malign hormonbildande binjurebarkstumör.

7.1 Felkällor och variation

I sällsynta fall kan interferens beroende på extremt hög titer av antikroppar mot analytspecifika antikroppar, streptavidin och rutenium förekomma.

8 Kod

NPU04121